

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

100 - SHAVING AND SHAVERS - PART 1 OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2018

In past shiurim we have looked at the issue of shaving and haircuts during the certain periods of the calendar - the Omer or the 3 weeks. But is it permitted to shave at all!? Is a man required to have a beard? Is it ever permitted for a man to use a razor? Is the position different with women?

There is no question that, whilst many observant Jewish men do grow beards, others do not and regularly use electric shavers. What are the halachot and background issues surrounding the use of these shavers?

A] THE TORAH MITZVAH - PSHAT, CONTEXT & REASONS

1. (כו) לֹא תִאָכְלוּ עַל-הַדָּם לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תַעֲוֹנוּ: (כז) לֹא תִקְפוּ פְּאֵת רֵאשֵׁיכֶם וְלֹא תִשְׁחִית אֶת פְּאֵת זַקְנְךָ: (כח) וְשָׂרֵט לְנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ בְּבִשְׂרֵיכֶם וּכְתֹבֶת קִעָקֵעַ לֹא תִתְּנוּ בְּכֶם אֲנִי ה':

ויקרא יט:כו-כח

The Torah explicitly prohibits 'rounding' the corners of the head and 'destroying' the corners of the beard. This appears in the Torah in a context of other mitzvot dealing with superstition and the occult, and also other 'self-harm' prohibitions - self-cutting and tattooing.

2. (כז) וטעם להזכיר לא תקפו פאת ראשכם כמעשה הגוים - להיות מוזדלים מהם ...

אבן עזרא ויקרא יט:כו

The Ibn Ezra suggests a number of reasons for this mitzvah. First - in order to differentiate us from non-Jews, who would normally shave.

3. אין הולכין בחקות העובדי כוכבים ולא מדמין להן לא במלבוש ולא בשער וכיוצא בהן שנאמר ולא תלכו בחקות הגוים, ונאמר ובחקותיהם לא תלכו, ונאמר השמר לך פן תנקש אחריהם, הכל בענין אחד הוא מזהיר שלא ידמה להן. אלא יהיה הישראל מובדל מהן וידוע במלבושו ובשאר מעשיו כמו שהוא מובדל מהן במדעו ובדעותיו .... לא ילבש במלבוש המיוחד להן, ולא יגדל ציצית ראשו כמו ציצית ראשם, ולא יגלח מן הצדדין ויניח השער באמצע כמו שהן עושין וזה הנקרא בלורית. ולא יגלח השער מכנגד פניו מאזן לאזן ויניח הפרע מלאחריו כדרך שעושין הן ....

רמב"ם עבודה זרה פרק יא הלכה א

The Rambam rules that a Jew must differ in all respects from a non-Jew - in dress, action and practice - as they differ in belief. One of the specific application of this is in hair-styles and shaving.

4. א אין מגלחין פאתי הראש כמו שהיו עושין עובדי כוכבים שנאמר לא תקיפו פאת ראשכם ....
ז דרך כהני עובדי כוכבים היה להשחית זקנם, לפיכך אסרה תורה להשחית הזקן

רמב"ם עבודה זרה פרק יב הלכה ז

The Rambam also specifically¹ relates the mitzvot of shaving the head and the face to the actual practices of idolators.²

1. The Rambam includes in this chapter other practices of idolators, including those which appear together with shaving in the pesukim - self-cutting and tattooing. These actions are not specifically acts of idolatry. Nor do they fall into the general category of chukat hagoy. This is a separate, specific category of actions which are customs of idolatrous cults.
2. The tonsure was an ancient pagan practice, later adopted by Christianity. It is well known that Christian priests became known in Hebrew and Yiddish as 'galachim' - shaved. Pagans, such as the ancient Celtic Druids, had a transverse tonsure - shaving the hair in front of a line drawn over the top of the head from ear to ear. Both Egyptians and Romans shaved all the hair from the heads of slaves as a mark of subservience (see the explanation of the Netziv below). Later, to proclaim themselves slaves of the Church, early monks began to shave their heads. The favored style of monastic tonsure forms a circular crown of thorns, markedly different from the pagan transverse style. The Roman Catholic Church officially abolished the practice in 1972 but it is still used by some orthodox followers.
Tattooing was, throughout history, the mark of paganism, demonism, Baal worship, shamanism, mysticism, heathenism, cannibalism and many other pagan belief systems. Self-cutting has also been a significant part of some pagan cults as part of self-sacrificial rites. This has found its way into modern religion too. Some Shia Moslems cut themselves with swords and knives to mark the Day of Ashura and mourn the death of the Mohammed's grandson, Husayn Ibn Ali at the Battle of Karbala in 680 AD. In Catholicism too there are cults of self-flagellation.

5. ואחר ששער הראש והזקן לתפארת נברא אין ראוי להשחיתו

אבן עזרא ויקרא יט:כו

The Ibn Ezra gives a second reason - that head hair and facial hair is a natural creation of beauty and it is inappropriate to destroy it!

6. ולא תשחית את פאת זקנד. ע"ד הפשט: טעם האסור כדי שלא יבטל הסימן שהקצ"ה רשם במין הזכר כדי להבדילו ממין הנקבה, כי העושה כן הפך השם הוא עושה, כמי שזורע כלאים, ובכל מה שעשה במעשה זראשית כתב זהם "למינהו"

[רבינו] בחיי ויקרא יט:כו

Rabbeinu Bachya understands (in pshat) that the reason for the prohibition is to differentiate between men and women.³

7. (כו) לא תקיפו וגו' ולא תשחית וגו'. מנהגם היה להשמר בשערות הראש והזקן כמו שעוד היום מנהג בני ישמעאל כד. ומי שהוא איש המעלה משמר ציורת שלא יגע באיזה שערות הפאות והזקן לרעה. ומי שאינו במעלה כ"כ אינו משמר הרבה אצל מכ"מ חרפה הוא להסירם לגמרי. וזהו סימן עזדות מי שנמכר לעבד צעליו מסיר פאותיו וזקנו שיהא נראה כנער. והזהיר הכתוב לישראל שלא יהיו נמכרים לפרנסה בצופן שיקיפו פאת ראשם או ישחיתו זקנם ...

העמק דבר על ויקרא פרק יט פסוק כו

The Netziv understands that shaving the facial hair is a symbol of slavery. A truly free man has a full beard!⁴ In particular, the Torah is warning us against 'selling ourselves' to work and materialism!

8.

But it is in a similar relation to that of the front and back of the head that the upper jaw stands to the lower; the lower, with cheek and chin, to the maxilla and the rest of the upper part of the human face. Whereas the latter pertain primarily to the spiritual intellectual activities of the mind, and, at the animal activity of eating hold themselves more passive, the lower jaw, with teeth, tongue and masticatory muscles are the real active factors at this more animal function of eating and tasting. As they come to sexually mature age, the male sex, who are more inclined to sexual depravity than the female, have beards growing which cover the parts of the face which are active in satisfying the senses. Beards covering these parts leave only the purely spiritual intellectual human face exposed to view, and thereby bring the admonition quite specially to "man" to show his worth and his strength only in spiritual values, and to master all the urges of his senses, and to keep them modestly and decently in the background, an admonition which women, thanks to the innate modesty of their nature require much less. We presume that the פאות הזקן must be just those places, such as the joint between the lower jaw and the bone, the posterior corner of the chin etc., which show the action of eating and mastication most clearly. Accordingly, as nevertheless the "Law for sanctifying our lives" permits the shaving of the beard in general, it seems to take just the moment when a man is occupied with the hair on his face to give himself a pleasing appearance, to admonish him, by making him forego the use of a razor, (גלוח), to use these "פאות הזקן" as a reminder not to destroy (השחיתה) this hair which veils the "sensual part" of a man's countenance, and to take to heart the lesson it preaches, not to trifle away his manly calling, and his worth as a human being by thinking too much of, and overrating the value of the material value of the senses.

Rav Shimshon R. Hirsch on Vayikra 19:27

Rav Hirsch sees the lower part of the man's face as a much more connected with animal pleasures and thus it needs to be covered!

3. This could be an interesting explanation for the halachic exemption of women from the prohibition.

4. On a pshat level, he explains that the prohibition for Cohanim appears to be even stronger (not to shave anything from the beard) reflecting their even more elevated status.

9. וי"א כי זה הפסוק דבק עם ושרט לנפש (כח). כי יש מי שישחית פאה ראש גם פאה זקן בעצור המת

The Ibn Ezra gives a final reason which connects facial shaving and cutting to the practices of death cults.

10. לא תקיפו פאת ראשכם - וסמוך לו ושרט לנפש. השחתת הפאה נזכרת אצל איסור השריטה על המת, וכן בכהנים (ויקרא כא:ה) לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת - הכל על מת. (עיי' דברי רב"ע שם). והנה לפי הפשט כל ישראל אסורים להקיף פאה ולהשחית זקן מפני אבלות. ולכהנים נאסר אפילו הגלוח (שלא בדרך השחתה) גם הוא לאבלות.

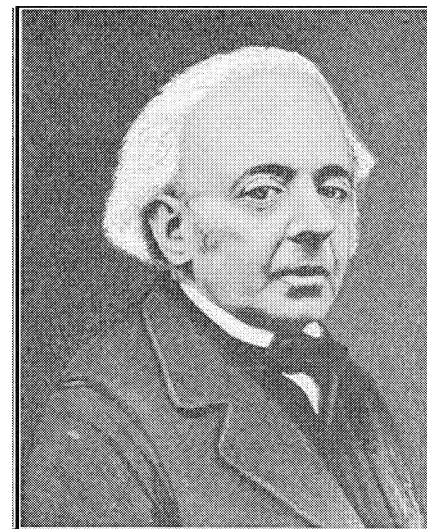
פירוש המשתדל של שד"ל (1847) ויקרא יט:כו

The 19C Italian commentator Shmuel David Luzzato explained in accordance with the Ibn Ezra that the pshat of the prohibition against shaving is in connection with mourning over the dead.

11. ואני גם כי אינני מאוהביו, כבר קיבלתי פירושו (נגד ההלכה) בפסוק לא תקיפו פאת ראשכם [ולא תשחית את פאת זקנד], שאינו אלא על מת. וקבלתי לעצמי למעשה אע"פ שאין אני מורה כן לאחרים, כי אין לי עסק בהוראה.

אגרות שד"ל (עמ' 246)

Fascinatingly, Shadal (who was the director of the Padua Rabbinical College⁵) admits in a letter to R' Shlomo Loeb Rappaport that he actually adopted this pshat of the Ibn Ezra as a practice (totally against the halacha - see below) although he did not share this information with many others!

B] THE HALACHIC ANALYSIS

12. הקורח קרחה בראשו, והמקיף פאת ראשו, והמשחית פאת זקנו, והשורט שריטה אחת על המת - חייב ... על הראש - שתיים: אחת מכאן ואחת מכאן. ועל הזקן - שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה. רבי אליעזר אומר אם נטלו כולו כאחת אינו חייב אלא אחת. ואינו חייב עד שיטלנו בתער ר' אליעזר אומר אפילו לקטו במלקט⁶ או ברהיטני (רש"י שבת מה: איזמל של רבינו - פליגי"א שממחקים זה את התריסין) חייב

משנה מכות פרק ג משנה ה

The Mishna rules that there are two 'corners' to the head, and five 'corners' to the beard. There is a dispute as to whether there is a separate Torah violation on each corner separately, or one Torah prohibition even if all are removed. At the end of the Mishna there is a second dispute. The Tana Kama rules that the prohibition⁷ is only if a razor is used. According to R. Eliezer, the prohibition applies even if the hairs are pulled out with tweezers or rubbed off with a plane.

5. The Rabbinical College in Padua was one of those 19C institutions which blurred the lines between what we now call Orthodox and Conservative Judaism. For an interesting comparison of the Padua College and The Jewish Theological Seminary in Breslau and the positions they took on traditional halachic issues, see <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/tra.2016.14.issue-1/tra-2016-0006/tra-2016-0006.pdf>

It was an Italian Jew who later moved to the US and founded JTS, which was not, in those early days, clearly a non-Orthodox institution in the way it is now. Rabbi Joseph Hertz, later Chief Rabbi of the British Empire was the first graduate of JTS in 1894.

6. Tweezers - see Perush Rambam Makkot 3:5

7. We will see below which mitzvah is being referred to here - destroying the peot harosh or the peot hazakan.

C] WHERE ARE THE PEOT HAROSH?

13. **חייב על הראש** - על הקפת הראש חייב שתי מלקיות. דשתי פאות יש לו לראש. שהראש כשתי חתיכות מקום השיער חתיכה אחת ומקום הפנים והזקן חתיכה אחת. ומתחברות זו עם זו בצד האוזן מלפניו מקום שלוועזין טנפל"א ושם נקרא פאה ששם סוף הראש - מקום חיבור הפרקים. ונמצא שיש לו שתי פאות לידעא מכאן ולידעא מכאן וחייב עליהן שתיים

רש"י מסכת מכות דף כ עמוד א

Rashi explains that the two 'corners of the head' are where the hair of the head ends, which he calls the 'temple'.

14. **ג** אינו חייב אלא בתער. ויש אוסרים במספרים כעין תער, ויש לחוש לדבריהם. **ט** שיעור הפאה מכנגד שער שעל פדחתו ועד למטה מן האוזן - מקום שהלחי התחתון יוצא ומתפרד שם וכל רוחב מקום זה לא תגע בו יד

שולחן ערוך יורה דעה סימן קפא סעיף ט

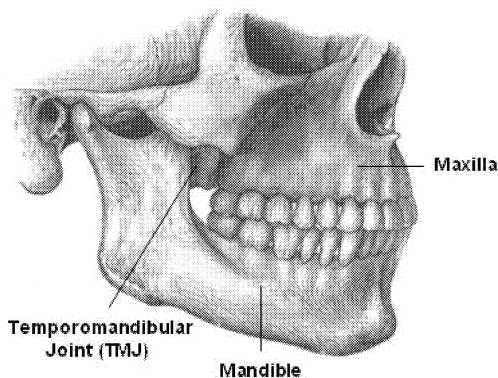
The Shulchan Aruch rules that one should not shave the hair from opposite the temple until below the ear, although then defines this point as where the jaw bones meet. He also appears to rule that the entire width of this area is considered to be peot harosh and may not be cut. Even using scissors is prohibited (unlike the halacha for the beard - see below)

D] WHERE ARE THE PEOT HAZAKAN?

15. ... הראש והזקן אין מצטרפין זה עם זה ואין פושין מזה לזה. איזה הוא זקן? מן הפרק של לחי עד פיקה של גרגרת

משנה נגעים פרק י משנה ט

For the purposes of tzara'at, the Mishna differentiates between negaim on the head and those on the beard. The beard is defined as starting at the joint of the jaw (where the lower jaw meets the upper jaw) and extending down to the laryngeal prominence⁸ (known as the Adam's apple).

16. פ"י ר"ח - מקום חצור הלחי ללדעים הוי פאה וכן מנד אחר. ושני גבולי השפה אחת מימין השפה ואחת משמאלו. ושזולת הזקן מתחת הרי חמש.

רא"ש מכות פרק ג סימן ב

The Rosh quotes a number of opinions on where the 5 corners or the beard could be. Rabbeinu Chananel rules:

1. Where the lower jaw meets the upper jaw on the right side.
2. Where the lower jaw meets the upper jaw on the left side.
3. The right side of the lips.
4. The left side of the lips.
5. The 'stalk of the beard'. The Beit Yosef understands this to mean either the center of the chin, or the Adam's apple.⁹

8. 'Pika' is a swelling (and in modern Hebrew is used to mean a bunion).

9. For this reason, Jewish men do not even shave their throats with a razor. Halachically, shaving the back of the neck with a razor is permitted although there are other kabbalistic, and possibly halachic, reasons for men not using a razor even on other parts of the body.

17. ורש"י פירש מקום חזור הסנטר לעצם ואחת מימין הסנטר ואחת בשמאל. שצולת זקן צאמלע הרי שלש. וחיבור ה'לדעין מכאן ומכאן הרי חמש

רא"ש מכות פרק ג סימן ב

Rashi's position, as quoted by the Rosh is:

1. Where the chin meets the jaw on the right (ie the hair on the side of the chin.)
2. Where the chin meets the jaw on the left.
3. The 'stalk of the beard' (ie chin or throat)
4. Where the lower jaw meets the upper jaw on the right side.
5. Where the lower jaw meets the upper jaw on the left side.

18. ועל הזקן שתים - מכל זד ז' לדעים לפי שהלחי רחב כנגד ה'לדעים ויש לכל דבר רחב קצה לשני לדעין צראשו. וא' מלמטה - צסנטר שהלחיים מחוצרין שם והעלם קצר מלמטה צסנטר שקורין מונטו"ן צלע"ז.

רש"י שבעות ג.

Rashi's position, as he writes in in Gemara Shevuot¹⁰ is different, and is

- 1&2. Two points along the width of the lower jaw where it meets the upper jaw on the right side.
- 3&4. Two points along the width of the lower jaw where it meets the upper jaw on the left side.
5. The center of the chin.

19. דרך כהני עובדי כוכבים היה להשחית זקנם. לפיכך אסרה תורה להשחית הזקן. וחמש פאות יש בו - לחי העליון ולחי התחתון מימין וכן משמאל ושבולת הזקן. ולוקה על כל פאה ופאה ואם נטלן כולן כאחת לוקה חמש. ....

רמב"ם עבודה זרה פרק יב הלכה ז

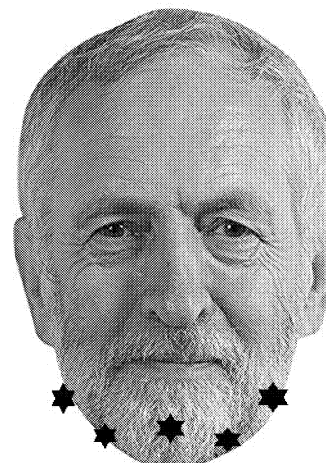
The Rambam rules that the 5 corners of the beard are:

1. The upper jaw on the right.
2. The lower jaw (ie the bottom corner of the lower jaw bone) on the right.
3. The upper jaw on the left.
4. The lower jaw (ie the bottom corner of the lower jaw bone) on the left.
5. The 'stalk of the beard' (ie chin or throat)

The position of the Rivan is different again. He rules that the 5 corners of the beard are:

1. The lower jaw (ie the bottom corner of the lower jaw bone) on the right.
2. The right of the chin.
3. The lower jaw (ie the bottom corner of the lower jaw bone) on the left.
4. The left of the chin.
5. The center of the chin.

10. This is also quoted by the Rosh as a 'yesh omrim'.

20. וירא שמים ילא ידי כולם ולא יעביר תער על כל זקנו ולא כאותן המניחין חוט צבל שזוח על הפיאות כי לפעמים אינו מכוון כנגד הפיאות

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת סוכה פרק ה הלכה א

Because of the multiple opinions and lack of certainty as to where exactly the peot hazakan area, the Rosh advises that a 'yarei shamayim' should follow all the opinions and not use a razor at all on the face. Negotiating around the 'corners' and leaving a thin strong of hair in the 'danger zones' (as apparently some people did¹¹) is just too risky!

21. השפה מותר לגלחו בתער והוא השיער שעל גב השפה העליונה וכן השיער המדולדל מן השפה התחתונה. ואף על פי שהוא מותר לא נהגו ישראל להשחיתו אלא יגלחו קצתו עד שלא יעכב אכילה ושתייה.

רמב"ם עבודה זרה פרק יב הלכה ח

The Rambam points out that there are a couple of places on the face that are definitely NOT included in the peot hazakan - in the center above the upper lip, and immediately below the lower lip. In theory it would be permitted to shave these with a razor. But he writes that the accepted custom is not to use a razor anywhere on the face.

22. פאות הזקן הם ה', ורבו בהם הדעות. לפיכך ירא שמים יצא את כולם ולא יעביר תער על כל זקנו כלל. (ואפילו תחת הגרון)

שולחן ערוך יורה דעה סימן קפא סעיף יא

The Shulchan Aruch rules that one should not use a razor on any place on the face, even the throat.

E] WHO IS OBLIGATED?

23. חוץ מבל תקיף ובל תשחית כו'. בשלמא בל תטמא למתים דכתיב אמור אל הכהנים בני אהרן - בני אהרן ולא בנות אהרן. אלא בל תקיף ובל תשחית מנלן? דכתיב: לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך - כל שישנו בהשחתה ישנו בהקפה, והני נשי הואיל ולא איתנהו בהשחתה - ליתנהו בהקפה. ומנלן דלא איתנהו בהשחתה? איבעית אימא: סברא - דהא לא אית להו זקן. ואיבעית אימא: קרא - דאמר קרא: לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך. מדשני קרא בדיבוריה, דא"כ ניכתוב רחמנא פאת זקנכם. מאי זקנך? זקנך - ולא זקן אשתך. ולא? והתניא: זקן אשה והסריס שהעלו שער - הרי הן כזקן לכל דבריהם. מאי לאו להשחתה! אמר אביי: להשחתה לא מצית אמרת. דיליף 'פאת' 'פאת' מבני אהרן. מה להלן נשים פטורות, אף כאן נשים פטורות ..

קידושין לה:

The Gemara concludes that women (even with beards!¹²) are not obligated in the mitzvot of peot harosh and peot hazakan (which are connected in the verse). It brings three proofs for this (i) sevara - since most women do not have beards, the mitzvah does not bind even those who do; (ii) a 'miut' in the passuk (זקנך) limiting the halacha to men; (iii) a gezeira shava from the laws of tumah for Cohanim which imports into the laws of bal tashchit the same exclusion for women from the prohibition.

24. כל מצות לא תעשה שבתורה אחד אנשים ואחד נשים חייבים חוץ מבל תשחית ובל תקיף ובל יטמא כהן למתים ...

רמב"ם עבודה זרה פרק יב הלכה ג

This is ruled unanimously in the halacha.

25. אשה אינה במצות הקפה. וי"א שאף על פי שמותרת להקיף פאת ראשה אסורה להקיף פאת ראש האיש ואפילו הוא קטן.

שולחן ערוך יורה דעה סימן קפא סעיף ו

The Shulchan Aruch rules that women may cut their own peot harosh¹³ but may not cut that of a man. This is presumably due to lifnei iver lo titen michshol - not facilitating others in doing aveirot.

11. There are reports of different and strange beard styles which some Jews sported to try and avoid the 5 corners of the beard.

12. A small percentage of women do grow beards, often due to hormonal imbalance (usually androgen excess) or a rare genetic disorder known as hypertrichosis.

13. Hence a woman is permitted to shave all their hair off, whereas a man is not. There is a well-known custom of some chassidic women (particularly from Hungarian, Galician, and Ukrainian communities) to shave off their hair after marriage. A few reasons are brought for this: (i) as a chumrah in hilchot mikveh - to avoid any chatzitza coming between her and the water; (ii) as a chumrah in not showing any hair after marriage, even within the home. This practice is opposed by most poskim due to a fundamental concern for shalom bayit.

26. ואולי יל דבזה ליכא איסור מדין מצוה להפרישו. דאדרבה במה שהיא מגלחת אותו בזה מפרישתו. דאם לא היתה מגלחת אותו היה מגלח בעצמו, והיה עובר בב' לאוין - דניקף ומקיף. וע"י שהיא מגלחת מפרישתו מלאו דמקיף!

חידושי ר' עקיבה איגר יורה דעה קפא:א:ו

R' Akiva Eiger (19C Germany) raises a possible challenge to this ruling. If the woman cuts a man's peot, he is liable for one Torah prohibition - being shaved. But if HE cuts them himself, he is liable for TWO Torah prohibitions - being the shaver and being shaved! If so, is she causing him to stumble or actually HELPING him by cutting his peot? If she is helping and not harming halachically, how could that be Lifnei Iver?

• This opens up the contemporary question of whether causing others to drive on Shabbat e.g. to an outreach Shabbaton could be permitted on the basis of the 'net gain'.¹⁴

F] WHAT KIND OF SHAVING IS PROHIBITED?

In Vayikra 19:27 the Torah uses the expression וְלֹא תִשְׁחִית - do not 'destroy' the beard. It does NOT use the word 'shave'.

27. (א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה אָמַר אֶל-הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא-יִטְמָא בְּעַמּוּי: ... (ה) לֹא-יִקְרְחוּ קִרְחָה בְּרֵאשָׁם וּפְאֵת זָקָנָם לֹא יִגְלְחוּ וּבְבָשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שְׂרָטוֹת:

ויקרא כא,א,ה

However, there is a parallel prohibition (in Parashat Emor) for Cohanim only which DOES use the expression 'shave'.

28. ואינו חייב עד שיטלנו בתער. ת"ר: וּפְאֵת זָקָנָם לֹא יִגְלְחוּ - יכול אפ"ל גלחו במספרים יהא חייב? ת"ל: לא תשחית. אי לא תשחית, יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב? תלמוד לומר: לא יגלחו. הא כיצד? גילוח שיש בו השחתה, הוי אומר: זה תער.

מכות כא.

The Gemara¹⁵ learns a gezeira shava¹⁶ between the two verses in Kedoshim and in Emor. The actual prohibition must include BOTH elements of the mitzvah: 'hashchata' - destruction of the beard; and 'giluach' - an act of shaving. The only way to do both of these is with a razor.

G] IS THE PROHIBITION ONLY WITH A RAZOR BLADE

We saw that the Gemara explicitly states that the prohibition is only with a razor blade.

29. ואינו חייב עד שיגלחנו בתער שנאמר ולא תשחית את פאת זקנך גילוח שיש בו השחתה, לפיכך אם גלח זקנו במספריים פטור

רמב"ם עבודה זרה פרק יב הלכה ז

The Rambam explicitly rules that the Torah prohibition is only with a razor blade.¹⁷

30. ת"ל לא תשחית. ומספרים אינן משחיתים שאין חותכין שיער צלד עיקר כתער: גילוח שיש בו השחתה. דרך לגלח בו ומשחית והיינו תער. אצל רבינו משה מגלחין ואין משחיתים:

ריב"ן שם (במקום רש"י)

However, Rivon explains that the key issues are: (i) how close is the shave - if it cuts at the root of the hair, this is called 'hashchata'; and (ii) how 'normal' is the use of this instrument for shaving. Anything normally used will be considered 'giluach'. Scissors may sometimes be used by people for shaving, but they do not 'destroy' the hair. Tweezers DO pull the hair out at the roots, but they are not normally used for shaving. A razor blade does BOTH of these things and is therefore prohibited. But if some other instrument also did both, maybe that could be prohibited too!¹⁸

14. For further analysis of this see

<http://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2017/12/Lifnei-Iver-Issues-Part-1.pdf> and

<http://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2017/12/Lifnei-Iver-Issues-Part-2.pdf> and the audio shiurim at <https://rabbimanning.com/index.php/audio-shiurim/cji/>

15. See also Sifra Kedoshim 3:6

16. Even though the verse in Emor relates only to Cohanim, Chazal understood them to be thematically linked (they also both deal with self-mutilation). We also saw this in Kiddushin 35b above.

17. He writes that shaving using scissors is 'patur', which would often be defined as exempt but still rabbinically prohibited. The Beit Yosef (YD 181) rejects that interpretation and rules that the Rambam would permit scissors unconditionally.

18. Implying that if it became normal to shave with the, this would be considered 'gliuach'. The potential application to electric shavers is obvious and we will look at this iy'H in Part 2.

31. **חייב על הראש שתים** - נראה דאע"ג דעל הזקן אינו חייב אלא בתער כדאמר צפ"י בתרא דמכות (דף קא.) דצעי' גילוח שיש צו השחתה, בהקפת הראש חייב אף במספרים כעין תער ...

תוספות שבועות ב:

Tosafot in Shevuot appear to take the position of the Rambam and make a clear distinction between bal tashchit on the beard which is only prohibited with a razor blade and bal takif on the peot harosh, which is prohibited even with scissors if the shave is close enough.

32. **י** אינו חייב על השחתת פאת הזקן אלא בתער. אבל במספרים מותר, אפילו כעין תער

שולחן ערוך יורה דעה סימן קפא סעיף י

The Shulchan Aruch takes the lenient approach. Only a razor blade is prohibited. Scissors are definitely permitted, even if they act 'kein ta'ar' - 'like a razor blade.'

33. **אלא בתער** - הצית הלל אוסר לפספס צאצן מסיר השער וע' (צתשו' נו"צ תניינא הי"ד ס"י פ"א) כתב דדוקא צאצן אוסר שע"י חידודו חותך השער כאותו שקורין פימסן שטיי"ן. אצל צמשיחה הנעשה כעין טיח טיט והחריפות שבו שורף השער מותר - דזה הוי השחתה צלי גלות. אך אם אחר הצמשיחה נשאר טיח זה על פניהם אין לגררו צסכין אלא ציד ע"ש ....

פתחי תשובה יורה דעה סימן קפא

The Pitchei Teshuva (19C Lithuania) rules that a pumice stone is also prohibited (as this destroys and shaves¹⁹). Using depilatory cream is permitted²⁰ as this is certainly not considered 'shaving'. However, one may not scrape of the cream with a sharp object.

34. הגה: ומ"מ נזהרים כשמתפרין צמספרים שיעשה היקף הגילוח צחלק העליון מן המספרות ולא צתחתון. פן יעשה הכל עם חלק התחתון והוי כתער. מיהו נראה דתחת הגרון אין לחוש צזה הואיל ואינו עיקר מקום הפאות.

רמ"א שולחן ערוך יורה דעה סימן קפא סעיף י

However the Rema warns that there are some scissors which actually acts AS a razor and not just 'like' a razor.

35. **שאלה:** יש נידנדו איסור לגלח פאת הזקן במספרים או לאו?

תשובה: יראה דיש מקום להחמיר אלא שאין העולם נזהרין בדבר. כתב בגיליון בתוספות בריש מסכת שבועות וז"ל: יש נזהרין כשמספרים במספריים שאין עושין בתחתון כלום אלא בעליון. כי חוששין שאם יעשו כלום בתחתון שמא יארע שלא יחתוך זוג העליון אלא בתחתון והוא כמו תער עכ"ל. והנה קשה מאד להיות נזהר בדבר זה. אמנם נראה דנכון לזוהר שלא יספר פאת הזקן במספריים שהוא חדוד מאד. דליכא למיחש שיחתוך התחתון ולא העליון אלא כשהוא חדוד מאד, אבל אם אינו חדוד אי אפשר לתחתון בלי דבוק העליון, הנראה לעניות דעתי כתבתי.

תרומת הדשן סימן רצה

The Terumat Hadeshen rules that very sharp scissors are a potential problem since the shaving could be done with one blade only - which is the same as a razor blade!²¹

Based on this, it seems that the electric shavers should be permitted as long as they are not acting 'as a razor'. However, we will see in Part 2 iy'H that things are not so simple. We will have to look more closely at how electric shavers actually work and also at other sugyot of shaving in the Torah, in particular the Nazir and the Metzora.

19. And presumably this had become a 'normal' manner of shaving?

20. Although some poskim were against it. The Chazon Ish was reported to have said that the depilatory cream may not be the המוות סם but it certainly isn't the החיים סם!!

21. It is reported that Rav Moshe Feinstein would experiment with blades on beard hair. If one of the blades could cut the hair on its own, he ruled that to be 'too sharp'. If it needed both blades to cut, he held that should be permitted.